

KLASA: UP/I-960-03197-04/16
URBROJ: 558-03/1-97-3
Zagreb, 06. ožujka 1997.

Na temelju članka 202. Zakona o općem upravnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91) i članka 24. Zakona o mjeriteljskoj djelatnosti ("Narodne novine" br. 11/94) na zahtjev tvrtke "Metron Instruments d. o. o" donosi se

RJEŠENJE **o tipnom odobrenju mjerila**

1. Odobrava se tip mjerila:

- Vrsta mjerila: **Uređaj (tlakomjer) za gume**
- Tvornička oznaka mjerila: 111. 11. 80
- Proizvođač mjerila: WIKA GmbH & Co. i EWO
- Mjesto i država: Klingenberg i Stuttgart, Njemačka
- Službena oznaka tipa mjerila: HR P-1-1005

2. Mjerila iz točke 1. ovog rješenja mogu se podnositi na ovjeravanje.

3. Sastavni je dio ovog rješenja prilog u kojem su dane značajke mjerila, uvjeti i ograničenja primjene mjerila te način ovjeravanja i žigosanja mjerila.

Prilog se sastoji od 7 stranica.

OBRAZLOŽENJE

Tvrtka "Metron Instruments d. o. o " podnijela je 19. veljače 1997. godine zahtjev za odobrenje tipa mjerila iz točke 1. izreke ovog rješenja. Tipnim ispitivanjem mjerila utvrđeno je da mjerilo zadovoljava mjeriteljske zahtjeve propisane Pravilnikom o metrološkim uvjetima za manometre kojima se mjeri tlak u pneumaticima.

Na temelju rečenog odlučeno je kao u izreci.

Upravna pristojba naplaćena je prema tarifnom broju 1. i 2. Zakona o upravnim pristojbama ("Narodne novine" br. 8/96) u iznosu od 20,00 kn i 50,00 kn od podnositelja zahtjeva i poništena.

Ravnatelj:
dr. Jakša Topić v.r.

TEHNIČKI OPIS UREĐAJA (TLAKOMJERA) ZA GUME

Uređaj (tlakomjer) za gume je stabilni prijenosni uređaj za mjerenje tlaka u gumama vozila koji se sastoji od dva osnovna dijela:

- a) tlakomjera tipa 111.10.80, proizvođača WIKA Alexander Wiegand GmbH & Co., Armaturen- und Manometerfabrik, Klingenberg/Main, Njemačka i
- b) ručne naprave za punjenje, proizvođača EWO-Armaturen-und Autogengeratefabrik, Stuttgart-Vaihingen, Njemačka.

1. 1. Tlakomjer tip 111.10.80

Tlakomjer tip 111.10.80 je mjerilo tlaka s elastičnim mjernim člankom s izravnim pokazivanjem. Načelo rada se temelji na elastičnoj deformaciji mjernog članka do koje dolazi pod djelovanjem tlaka, a deformacije preko pokretne naprave uzrokuje pomicanje kazaljke ispred ljestvice. Tlakomjer se proizvodi za predmetnu svrhu s mjernim područjem od 0-4 bar i mjernim područjem od 0-10 bar, promjena kućišta 80 mm i razreda točnosti 1,0.

1. 1. 1. Mjerno-tehnički podaci tlakomjera tipa 111.10.80

Elastični mjerni članak:	Cijevna opruga
Mjerno područje:	0 bar do 10 bar
Podjela ljestvice:	0,1 bar
Promjer kućišta:	80 mm
Razred točnosti:	1,0%
Gornja granica mjerenja:	10 bar
Ulazni tlak:	3 bar do 10 bar
Vrst priključka:	Odozdo ili sa strane
Temperaturno područje:	-10 °C do 40 °C

1. 2. Ručna naprava za punjenje

Ručna naprava za punjenje sastoji se od ručice u obliku pištolja u koju se ugrađuje tlakomjer koji je s vanjske strane zaštićen od udaraca gumenom navlakom. Ručna naprava za punjenje proizvodi se glede vrste priključka na izvor zraka u četiri modela (vidi tablicu 1).

Tablica 1:

Redni broj	Model br.	Mjerno područje (bar)	Mjerno područje (MPa)	Vrsta priključka
1.	151.200	0-4	0-0,4	autoventil-utikač
2.	151.210	0-4	0-0,4	dvostarni utikač za benzinske postaje
3.	151.201	0-10	0-1,0	autoventil-utikač
4.	151.211	0-10	0-1,0	dvostrani utikač za benzinske postaje

2. NAMJENA

Stabilni prijenosni uređaj (tlakomjer) za gume namijenjen je za mjerenje tlaka guma vozila na benzinskim postajama i u servisnim radionicama.

3. OPIS RADA UREĐAJA ZA GUME

Uređaj za gume priključen je preko tlačnog crijeva na izvor zraka. Tlačo crijevo s priključkom spoji se na ventil ispitivane gume i pri tome se na pokaznom uređaju očitava pretlak u gumi u stanju mirovanja. Želi li se izazvati punjenje gume pritisne se ručica koja je spojena s kućištem. Otpuštanjem ručice prestaje proces punjenja i ponovno se očitava tlak u gumi.

4. GRANICE DOPUŠTENE POGREŠKE

Prema Pravilniku o metrološkim uvjetima za manometre kojima se mjeri tlak u pneumaticima ("Narodne novine" br. 53/91) granice dopuštene pogreške (GDP) za tlakomjere za gume što se koriste u servisnim i benzinskim postojama i za ručne tlakomjere navedene su u tablici 2.

Tablica 2: Granice dopuštenih mjernih pogrešaka

Gornje granice mjerenja u MPa	Granice dopuštenih pogrešaka u MPa	Granice dopuštenih pogrešaka u MPa
	pri prvom ovjeravanju	pri ponovnom ovjeravanju
do 0,4	± 0,008	± 0,01
više od 0,4 do 1,0	± 0,016	± 0,02

Napomena:

Varijacije pokazivanja tlakomjera ne smiju premašiti apsolutnu vrijednost granica dopuštenih pogrešaka navedenih u tablici 2.

Varijacije pokazivanja tlakomjera pri temperaturama koje odstupaju od 20 °C ± 5 °C ne smiju premašiti ± 0,4% gornje granice mjerenja za svakih 10 °C.

5. NATPISI I OZNAKE

Natpisi i oznake moraju biti napisani na hrvatskom jeziku, latiničnim pismom. Tlakomjeri moraju imati natpise i oznake jasno vidljive, čitljive i neizbrisive kod normalnih uvjeta uporabe:

Natpisi i oznake na mjerilu moraju biti napisani u skladu s člankom 22. i člankom 23. Pravilnika o metrološkim uvjetima za manometre kojima se mjeri tlak u pneumaticima ("Narodne novine" br. 53/91).

Na bročanicu (pokaznom uređaju) tlakomjera potrebno je obvezno napisati sljedeće podatke:

1. oznaku mjerne jedinice
2. razred točnosti (npr. R. t. 1,0)
3. natpis "tlakomjer za gume"
4. službenu oznaku tipa mjerila od Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo
HR P-1-1005 5 tvrtku odnosno ime ili znak proizvođača

Na ručnoj napravi za punjenje potrebno je obvezno napisati sljedeće podatke:

1. tvrtku odnosno ime ili znak proizvođača
2. tvornički broj (tekući broj proizvodnje)
3. godinu proizvodnje

6. OVJERAVANJE I ŽIGOSANJE

Uređaj (tlakomjer) za gume koji udovoljava odredbama Pravilnika o metrološkim uvjetima za manometre kojima se mjeri tlak u pneumaticima ("Narodne novine" br. 53/91), kao i zahtjevima ovog Rješenja, žigosat će se postavljanjem službenih ovjernih žigova na ona mjesta na tlakomjeru koja je potrebno zaštititi od neovlaštenog pristupa dijelovima pomoću kojih se može utjecati na točnost mjerenja. Žigovi se moraju postaviti tako da se zahvati kojima se može utjecati na točnost tlakomjera mogu izvršiti tek po njihovu uništenju.

Godišnji ovjerni žig u obliku naljepnice postavlja se na stražnju stranu kućišta tlakomjera.

Zaštitni žigovi moraju se smjestiti na kućištu tako da se kućište u potpunosti zaštiti od otvaranja odnosno neovlaštenog pristupa dijelovima pomoću kojih se može utjecati na točnost mjerenja.

Zaštitnim žigom povezuju se predviđena mjesta sustava ventila s ispod smještenom osovinom ručice naprave za punjenje. U tu svrhu proizvođač je dužan pripremiti predviđena mjesta.

Rok važenja ovjernog žiga je 1 (jednu) godinu.

7. POSEBNA NAPOMENA

Ovo tipno odobrenje ne odnosi se na važeće propise iz područja sigurnosti i protueksplozijske zaštite. Zaštitna prava bilo koje vrste ne odnose se na ovo tipno odobrenje.

8. SLIKE I CRTEŽI

Slika/cртеж	Sadržaj slike/cртеža
Slika 1	Fotografija uređaja za mjerenje tlaka u gumama
Slika 2	Fotografija uređaja za mjerenje tlaka u gumama

SLIKA 1: FOTOGRAFIJA UREĐAJA ZA MJERENJE TLAKA U GUMAMA

SLIKA 2: FOTOGRAFIJA UREĐAJA ZA MJERENJE TLAKA U GUMAMA